

Megjelen hetenkint háromszor
kedden, csütörtökön és szombaton

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmenték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A VILÁGHÁBORÚ.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Fényes sikerek a Kárpátokban.

Ezer fogoly az Erdős-hegységben.

Budapest, febr. 3.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

A Keleti Beszkidekben az oroszok igen heves újabb támadásait, amelyek éjjel is tartottak, az ellenségnek ismét súlyos veszteségeket okozva visszavertük. Az Erdős-hegység középső részén a harcok kedvezően alakulnak a szövetséges csapatokra, amelyek tegnap az ellenségtől makacsul védett magaslati állásokat foglaltak el. Egyezer embert ejtettünk foglyul és több géppuskát zsákmányoltunk.

Lengyelországban és Nyugat galiciában a helyzet változatlan; nagyobbára nyugalom van.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A németek harca nyugaton és északon.

4000 orosz fogoly.

Berlin, febr. 3.

A német nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

A nyugati hadszíntéren a franciáknak Perthesnél lévő állásaink ellen intézett támadásait visszavertük. Az arcvonal többi részén csak tüzéségi harcok folytak.

A kelet-poroszországi határon nincs semmi ujság. A Visztulától északra lovassági harcok az oroszoknak visszavetéssel végződtek. A Visztulától délre támadásaink Bolinowtól keletre Rumin falu elfoglalására vezettek.

Február elsejétől több mint 4000 oroszot fogtunk el és 6 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Az oroszoknak a Bzura menti állásaink ellen intézett éjjeli támadásait visszavertük.

A legfőbb hadvezetőség.

Az ifju zászlóaljok.

— febr. 4.

A kiszolgált katonák negyven éves korig már csaknem mind fegyverben vannak: zászló alá hívták harminchat éves korig azokat a hadmenteseket is, akiket az újabb sorozás elég erősnek talált a szolgálatra. Most sor kerül a népfölkelés két ifju korosztályára, a tizenkilenc és husz éves ifjakra, akiknek összeírása megkezdődött, hogy azután a sorozás és a bevonulás következzen.

Hogy ez a két életkor a mi viszonyaink között mennyi erős, harcertermett katonát tud adni, annak az a sok önkéntes jelentkező a biznysága, aki ép a tizenkilenc és husz évesek közül került a hadseregbe. A magyar földön, különösen sok vidéken, a tizenkilenc és husz éves legény legtöbbször nem satnya, nem félférfi, de munkabíró, izmos ember, aki ugyanugy veszi ki a részét a napszámból, az arató-munkából, mint a nátnál idősebbek. Az iparoslegény ilyenkor régen túl van az inas-soron, a munkás már teljes órabért kap, az intelligencia gyereke pedig szellemileg is „érett”. A háboru mindössze azon változtatott, hogy ez a két korosztály hamarabb kerül a katonasorba, de ezek a hadsereg részére korántsem jelentenek másodrendű emberanyagot.

A nagybajuszu népfölkelők százada mellé odakerülnek a pelyhedző ajku ujoncok. Olyan vidékeken, ahol azelőtt a korai házasság volt a divat, most már gyakori lesz az eset, hogy katona lesz az apa is, meg a fiu is. A vitézségen, a bajtársi érzésen kívül a természet legősibb érzése is össze fogja őket kapcsolni, amikor a hazáért harcba mennek.

Az ifju zászlóaljok, úgy éreztük, a maguk rajongó lelkesedésével, tude fellobbanásával, mintha új tüzet öntenének a hadseregbe. Az öregek, az idősebbek tapasztalatai mellé a hadseregbe kerül és bizonyára a harcba jut az ifjak, a vidán legények dicsőséget váró, lobogó kedve. Csatakézségüket fokozza a nemes vetélkedés, amellyel nem akarnak megőgötte maradni a többieknek. Ilyen versengésnek lehet tanuja a világhíres német hadsereg, melynek vezérkara az egyik útközetről szóló jelentésében külön emelte ki, hogy a „harcban különösen az ifju zászlóaljok tüntették ki magukat”.

A mi ifju zászlóaljaink is ki

fogják érdemelni ezt a dicséretet. Valaha nem hittük: a háboru oly sokáig tarthat, hogy még rájuk is sor kerül. Most, hogy a nemzet léte érdekében a nemzet egész erejét kell latba vetni, természetessé vált az ifju korosztályok bevonása. Olyan időben, amikorra ellenségeink a mi kimerülésünket várták, új, erős és értékes katonák nagy sokaságával gyarapszik a néphadsereg. A döntő csapásokat az ellenségre az ország egész ereje mérí; azokban a csapatokban benne lesz az öregek tapasztalata, a középsorban levők ereje és a fiatalok szilaj harcikedve.

Háboru és kertészet.

— febr. 4.

Ne csak azok szolgálják a hazát, kik az ellenséggel küzdenek, hanem mindannyian, akik itthon maradtunk s otthonunkat, kicsi vagy nagyobb kertünket élvezzük.

A háboru események fojtán tavasszal lényegesen kisebb lesz a zöldségtermelés, s így mindenféle friss főzelék behozatala. Ez annál súlyosabban fog érinteni bennünket, mert hiszen akkorára a konzerv- és hűvelyes főzelékek, valamint rizskása a hadbanállók nagy fogyasztása folytán nagyjában elfogytak.

Hazafias munkát végzünk tehát, ha az élelmiszereket lehetőleg szaporítjuk. Mindenki, akinek kertje és alkalmas berendezése (üvegháza, melegágya) van, kötelességének kell, hogy érezze, hogy ezeket főzelék termelésre már jókor kihasználja.

Nemcsak, hogy önmaga jut ezáltal friss főzelékhez, amelyet különben drága pénzen kellene vásárolnia, hanem még vásárra is küldhet, ami által a közéletmezéshez hatásosan hozzájárulhat.

A következő főzelékeket lehet már mostan bevetni: kelvirág, kel, kalarábé, saláta, nyári-endíva és hónapos retek. Ezek a zöldségtermékek meleg, félmeleg üvegházakban és melegágyakban jól tenyésznek.

Sárgarépát, petrezselymet, hagymát, feketegyökeret, parajt kedvező időjárás esetén már február hónapban szabad földbe lehet vetni.

Ha a borsót januárban faladikába ültetjük, márciusban már bátran kiültethetjük a szabadba.

A kelvirág, káposzta és kel áttelelt palántáit márciusban kiültethetjük a szabad föld barázdáiba.

Burgonya könnyen csiráztható és a kert védett helyeire kiültetve hamarabb használható.

Hogy lehetőleg korán nagymennyiségű zöldséget termeszthessünk, főleg a melegágyakra kell különös sulyt fektetnünk.

Nagyon kevés befektetéssel itt nagy eredményt érhetünk el még kis kertünkben is. Kerteseink vagy kis földünk, mely eddig csak örömmünkre szolgált, járuljon hozzá most családjunk és ha lehet embertársaink megélhetésének megkönnyítéséhez.

Kereskedelmi és iparkamaránk közgyűlése.

A kassai kerületi kereskedelmi és iparkamara e héten rendes közgyűlést tartott Kozák János kamarai alelnök elnökelete alatt.

Eljenzéssel vette tudomásul a kamara a tévöllevő s magát levélben kimentő elnökének, Siposs Andor Gyulának nagylelkű adományát, melylyel a nevére elnevezett kamarai segélyalap 2500 koronás összegét tizezer koronára egészítette ki, egyúttal köszönetét fejezve ki a közgyűlésnek azért az elhatározásért, hogy az említett segélyalapot elnöki működésének tizedik évfordulója alkalmából nevére nevezte el. Hasonlóan lelkesedéssel és köszönettel vette tudomásul a közgyűlés Balla Adolf beltagnak ugyanazon alap részére felajánlott 1000 koronás adományát.

A miniszteri rendeletek és leiratok, valamint a titkári jelentés után dr. Kovalóczy Rezső fogalmazó előterjesztette a kamarának a legutóbbi közgyűlés óta kifejtett és a hadi állapottal kapcsolatos tevékenységéről szóló jelentést, mely részletesen ismerteti a kamara működését a hadsereg-ellátások körül; hadi szükségleti cikkek készletének kimutatása, megbízhatósági bizonyítványok kiadása, méltányos árfelemelések közlése, számlák folyósítása érdekében közbenjárás a napi árakra vonatkozó szakvélemények, versenytárgyalásokon való képviselések s az érdekelték tájékoztatása voltak e tén a főbb teendők. A közfogyasztás ellátása érdekében indokolt esetekben a kamara vasuti kocsik kiállítását, katonai fuvarlevelek kiadását eszközölte ki, figyelemmel kísérte az ár-emelkedéseket és szakvélemény adással állott minden esetben a hatóságok rendelkezésére. Részletet a kamara a kerületi törvényhatóságok gabona ármezsgéiben foglalkozott a moratórium kérdéseivel és felterjesztést intézett ez ügyben, hasonlóképpen a beszüntetett szeszadóhitel fizetésére halasztást kért a súlyos viszonyokkal küzdő vállalatok részére, amit a miniszter meg is ígért.

Véleményezte a kamara a B) osztályú népfelkelő iparosok felmentési kérelmét, valamint a pénzügyminiszter megbízásából a kerületi pénzügyintézetek nélkülözhetetlen népfelkelő tisztviselőinek felmentési kérvényeit. Gyűjti az iroda a kerületi érdekeltéknél külföldön levő követeléseire és tartozásaira vonatkozó adatokat, valamint az orosz betörések által a kereskedőknek és iparosoknak okozott károkat vonatkozó jelentéseket. A tokaji borok értékesítése érdekében felterjesztést intézett a kamara, végül titkári képviselte a kamarát az érdekképviseleti permanens bizottság ülésein és kifejezésre hozta a kamarai kerület sérelmeit és óhajait. A jelentést a közgyűlés helyeslőleg jóváhagyta.

A közgyűlés örömmel vette tudomásul a miniszterelnöknek azt az elhatározását, hogy az új jövedelemadóból kereskedők, iparosok és magánalkalmazottak segélyezését helyezte kilátásba és a segélyezési akcióval a kamarát bízta meg. Dr. Siposs Aladár titkár előterjesztette a kamarának a segélyakció ügyében eddig kifejtett munkásságáról való jelentést.

A rendőrség

az árvízről, a fahiányról és a drágaságról.

— febr. 4.

Schmidt Lajos rendőrkapitány január haváról szóló jelentését a következőkben mutatta be a városnak: A személy- és vagyonbiztonság a rendkívüli viszonyokhoz képest kielégítő volt. Lopás 36, egyéb bűneset még 4 esetben fordult elő, baleset

bejelentés 9 történt. Mint rendkívüli jelenségről kell megemlékezni arról, hogy 4. és 5. közötti éjjelen a város alsó részét a hosszas esőzések következtében ismét árvízveszedelem fenyegette. A Máv. gyártelepnl a víz, mindkét ponton kilépett medréről s az ár a hajnali órákig folyton emelkedett, úgy, hogy az alacsonyabb fekvésű újabb város részében a pincékbe és több lakásba is behatolt. Az apadás reggel fél 7 órakor kezdődött, délig 50 cm.-t apadt s a következő napig medrébe visszatért. A legmagasabb vízálás, az 1914. aug. 7.-nél körülbelül 1 méterrel volt alacsonyabb s a Szemere-utca és a vasuti töltés közötti, továbbá a hercegi téglagyár körüli területek alsó részeit borította el. Emberéletben kár nem esett, a rendőrség, csendőrség, tűzoltóság, továbbá honvéd őrküldönymény a készenléttel a veszedelem idején a helyszínre kivonult. — A városból, mint a közbiztonságra veszélyes idegen illetőségű egyén költött utlevéllel kiutasított és eltoloncoltatott 76 egyén.

Közlekedési akadályok elő nem fordultak, jelentem azonban, hogy a tartós esőzések következtén a Felsőzsolymán és az Ungvári pincék között nagyobb mérvű part- illetve ut szakadások történtek, amelyek ha idejekorán helyre nem állíthatnák, veszedelmessé válhatnak. A rendkívüli viszonyok tüneteiként meg kell említenem azt is, hogy különösen a hó második felében a városban nagy tűzifa, szén és liszt hiány mutatkozott, ami a fát illetőleg a fogatok hiányának, az utak rosszasságának, általában pedig a hadi állapotnak tulajdonítható. Nagy áremelkedés van az elsőrendű ételmiszereknél, így pl.: marhahús 2-2 10 K., sertéshús 2 K. 40 fill., szalonna 2 K. 80 fill., zsír 3 Kor. kilonként.

A polgárőrség újváltól, ez időszereint éjjeli őrzatokkal, kifogástalanul működik és eredményesen hat közre a közrend és csend s a közbiztonság megővésében, ami első sorban a parancsnokság egyszerűzetének és buzgalmanak köszönhető.

HIREK.

Tisza-nimbusz. Tisza megnőtt! ... Istenem, ez olyan egyszerűen és természetesen hangzik s az emberek mégis csak most jönnek rá. Oreg ellenzéki csoportok kapitálának a kávéházakban s azt mondják: ez a Tisza csakugyan nagy férfiú. Kissé restelősen s vontatottan megy ez a vallomás, de mégis kitör. Az emberek dörzsölik a szemüket s most már az se gyanus nekik, hogy a „német” dicséri Tiszát s azt mondja róla, hogy az egyetlen kiemelkedő államférfi a monarchiában. Kezdenek csökönyös opponálók, akikből pedig hej, de sokan vannak itt, büszkék lenni rá.

A nimbusz pedig olyan természetű, hogy egyre nő, terebélyesedik s mindent magához ölel. Mikor Tisza azt mondta, hogy a centralista politikus közvesztélyes örült, kábult az emberek feje a szó sulyától. Ilyen keményen, ilyen kálinista ökölerővel ki beszélt még az osztrákkal? Emlékeznek vissza, amikor miniszteri székekből lagymatag, narancsszínű kijelentések hangzottak el arról, hogy mi függetlenek vagyunk! A szavak mintna lakájruhába lettek volna öltöztetve; a Tisza szavai mentések, kardsörtetek, buzogánnyal ütöttek be a magyarok emlékezetébe. És ellenzéki urak kvaterkázás közben bevalják, hogy amit azok szavaltak, az semmi sem volt, de ha Tisza mondja, az bizonyára úgy is lesz.

A közhit ma Magyarországon az, hogy mindent Tisza csinál. Akármilyen történjék, ami kedves nekünk, ami magyaros és jóleső, az Tisza műve. Az ő keze vezeti a külügyeket már régen. És az emberek olyan éles

megfigyelők, ha valakit szeretnek. Olvastatok: a külügyminiszteri válságnál a király Tiszát kétszer fogadta, Stürgkhöt csak egyszer. Ezt is észreveszik és jelentőséget tulajdonítanak neki. A rajongó megállapítja: a király megkérdezte Tiszát, ki legyen a külügyminiszter, az osztrák miniszterelnöknek megmondta: ez lesz a külügyminiszter! A közvélemény ime, milyen finoman tud disztinguálni.

A nimbusz nő, ragyog s mi magyarok káprázó szemekkel bámulunk belé.

— **Adományok.** Lapunkhoz újabb a Vörös Kereszt részére a következő összegek érkeztek be: a kisdobrai gör. kath. iskola gyűjtése 2 kor. 40 fill. és a gálszécsi r. kath. iskola gyűjtése 9 kor. 38 fill. Mindkét adományt rendeltetési helyére juttattuk.

— **Ujhelyi tiszték előlépése.** Ófelsége a miskolci 10. népfelkelő ezrednél szolgáló számos ujhelyi jóismerősünket léptette elő újabb főhadnagyokká. Közülük sokan már előzőleg is megkapták vitéz és eredményes működésükért a legfelsőbb elismerés pálmáját, de valamennyien becsülettel megállották a helyüket a dicsőség mezején s büszkeségére válnak városunknak.

A bennünket érdeklő legújabb előléptések a következők:

Főhadnagyokká lettek: Harsányi Gyula, Katona Béla, Oichváry László, dr. Adriányi Béla, Jákó Gyula, Kopeczek József, Kudlieska Károly, dr. Rudai Izrael, dr. Bajusz Ernő, dr. Kabina József és Póór Jenő.

Főorvosok lettek: dr. Davidovits Jenő és dr. Fried Samuel segédorvosok.

— **Halálozás.** Mint nagy részvétellel értesülünk, nagyapadi Demjén Zoltán szül. Adriányi Sarolta, lapunk hosszú időn át volt felelős szerkesztőjének, dr. Adriányi Béla vármegyei alügyésznek, — ki jelenleg katonai szolgálatot teljesít, — nővére e hó 2.-án reggel, élete 36 évében hosszasan szenvedés után elhunyt. A megboldogultban Demjén Zoltán bártfai kir. járásbíró nejét gyászolja. Vármegyénkben a haláleset előkelő, kiterjedt rokonságot borított gyászba s általában a legszélesebb körökben keltett mély részvétet a szép fiatal asszonynak élete délen történt gyászosa elhunyt. A megboldogult temetése ma délután 3 órakor fog végbemenni a Tüzoltó-téri gyászházból a ref. egyház szertartása szerint.

Nagy sajnálattal értesülünk továbbá, hogy dr. Buday Ákos nyiregyházi kir. törvényszéki jegyző tegnap az ujhelyi közkórházban elhunyt. Dr. Buday Ákos legutóbb mint népfelkelő teljesített szolgálatot s eközben kapott gyógyíthatatlan betegséget, melyen segíteni nem lehetett. A tehetséges és képzett fiatalember elhunyt mindenütt nagy sajnálkozást váltott ki s a lesújtott család iránt általános a részvét. Dr. Buday kir. bírósági jegyzővé való kinevezetése előtt az ujhelyi törvényszéknél joggyakornokoskodott.

— **Az állandó választmány ülése** Meczner Gyula főispán az állandó választmány ülését február hó 9-ik napjának délelőtt 9 órájára tüzte ki a vármegye kis tanácstermébe.

— **Gróf Széchenyi Ernőné gyűjtése a dohánygyári kórház sebesülte javára.** Kincsessy Péter 200 korona. „Felsőmagyarországi Hírlap” 15 kor. Pechmann Alajosné 5 kor. Kramer Oszkár 3 kor. Klein Ignácné (Upor) 3 liba, bor, sütemények, hősapkák, érmelegítők. Bárány Sennye Béla 2 hordó bor Nagytoronya község tej, sütemények, kenyér. Boross Lászlóné befőttek, bor alma. Guttman Mórné borok, tészta. Ambrózy Nándorné asszu, szamorodni, sütemény, kalács.

Vadász Antalné bor, sütemény, kalács. Waltherr Didi bor, sütemény, kalács. Bényey Istvánné málnaszörp. Br. Sennye Gézáné gyűjtése Csörögön bab, borsó, befőttek, tej, kenyér. Katona Györgyné 1 paplan, 2 párna, 4 huzat. Keresztessy Lajosné 10 kor., cigaretták. Meczner Béláné szam. bor. Bárány Sennye Miklós 15 kenyér, 1 kanna tej, 14 fécán. Gróf Széchenyi Ernőné 1 hordó káposzta, 1 fazék zsír, lekvár, 2 zsák zöldség, 1 borjú comb, 6 labravaló, 15 hasmelegítő, törülköző. Schweitzer Jánosné zsír, kolbász, disznóhús, tojás, turó, vaj, tea, teaperttyü. Dr. Szepessy Árnoldné uborka, alma. Br. Sennye Gézáné 18 alsónadrág, 9 hasmelegítő, tej, kenyér. Szentgyörgyné (Nyomarkay Bella) 1 putton kalarábé. Polovits Károlyné (Tolcsva) burgonya, füstölt hús, tojás, ruhanemű.

— **A hus kérdés.** A Házinyulenyésztők Országos Szövetségének (Budapest, Csillaghegy) választmányi ülésen foglalkozott a német földművelési miniszternek a mezőgazdasági kamarákhoz intézett leiratával, amelyben föl hívja ezek figyelmét a házinyulenyésztés fontosságaira. A háboru szüksegletére ugyanis fölálloztuk marhaállományunk nagy részét s így előreláthatólag nagy hiány fog beállani a huspiacon. Mig a marha csak 4 év múlva válik reprodukáló állapotba, a házinyul már egynéhány hónap alatt szorgálatilag nagy mennyiségű vágó állatot. A házinyulenyésztés fontossága tehát fokozott mértékben lép most előtérbe. Felszólítja ezért a Szövetséget az összes nyulenyésztőket és gazdákat, hogy a nemzeti érdekre való tekintettel fokozott mértékben fogjanak a tenyésztéshez. A maga részéről minden tekintetben rendelkezésére áll az érdeklődőknek.

Menyasszonyi kelengyék

bevásárlásánál ajánljuk SZEGŐ SANDOR áruházának nagy tehénumú osztályát. Elsőrangú áruk, legolcsóbb árak.

Használjunk hadisegélybélteget!

Főszerkesztő és lapfőadó: **Éhlert Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleký Sándor**.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

A néhai Reichard Dávid és neje szül. Zinner Sáli alapítványi tömegéhez tartozó helybeli szőlőben 1914. évben termett 75 hordó bor eladó.

Venni szándékozók felhívának, hogy vételi ajánlataikat 1915. évi február 9-ik napjáig Herzog Lipót sátoralajuhelyi lakos, alapítvány kezelő bizottsági tagnál nyujtsák be, aki az érdeklődőknek a helybeli Ungvári pinczében elhelyezett bort meg fogja mutatni és kívánatra mintát is ad belőle.

Dr. Haas Bertalan

ügyvéd,
alapítvány kezelő bizottsági tag.

„Barátnő” zsebkendőjét újévkor megkaptam. Köszönöm. Rendszeres kintzása rossz szivre vall. Árulja el kilétét s írja meg nekem Miskolcra, szeretném már végre megtudni, hogy ki az, ki árfatlanul annyit gyötör.